

*Nová právní úprava ve
vzdělávání lékařů, zubních
lékářů a farmaceutů*

zákon č. 95/2004 Sb.

Jolana Těšinová

1. LF UK v Praze

Společnost medicínského práva

Zákon č. 95/2004 Sb.

- rozlišuje zdravotnické povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta
- rozlišuje podmínky odborné a specializované způsobilosti, *společný kmen*
- rozlišuje specializační, celoživotní vzdělávání a *certifikované kurzy*
- rozlišuje akreditovaná zařízení ke specializačnímu vzdělávání a *certifikovaným kurzům*
- rozlišuje příslušníky EU a ostatní

Zákon č. 95/2004 Sb. - novely

- Zákon č. 95/2004 Sb. - účinnost 2. 4. 2004
 - ◆ novela č. 125/2005 Sb. - 1. 3. 2005
 - ◆ novela č. 124/2008 Sb. - změna zákona o Rejstříku trestů
 - ◆ **novela č. 189/2008 Sb.** - 1. 7. 2008

- Zákon č. 121/2004 Sb. - účinnost 18. 4. 2004

Novela zákona č. 95/2004 Sb.

- Technická (EU), věcná
- Revize prováděcích předpisů, nové vyhlášky
 - ◆ o činnostech lékařů
 - ◆ o specializačních oborech
 - ◆ o výběrovém řízení na rezidenční místa
- Revize vzdělávacích programů
 - ◆ společné části – kmeny
 - ◆ definování pro vyššího, nižšího typu

Předpoklady výkonu povolání zdravotnických pracovníků

- Způsobilost k právním úkonům
- Odborná způsobilost
- Bezúhonnost
- Zdravotní způsobilost

Bezúhonnost

- Zaměstnanci zdravotnického zařízení
 - ◆ zák. č. 95/2004 Sb. (2.4.2004–31.3.2005)†
 - ◆ novela č. 125/2005 Sb. (od 1. 3. 2005)†
 - ◆ úmyslný trestný čin v souvislosti s poskytováním zdravotní péče
- Provozovatel nestátního zdrav. zařízení
 - ◆ úmyslný trestný čin
 - ◆ nedbalost v souvislosti s poskytováním zdravotní péče

Bezúhonnost

- *“... kdo nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo za trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s poskytováním zdravotní péče nebo ten, na něhož se hledí, jako by nebyl odsouzen” (z.95/2004 Sb.)*
- *“... kdo nebyl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému tr. odnětí svobody pro úmyslný tr. čin spáchaný v souvislosti s poskyt. zdravot. péče nebo ten, na něhož se hledí, jako by nebyl odsouzen” (z.125/2005 Sb.,95/04)*
- *“... kdo nebyl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, ani nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s poskytováním zdravotní péče” (z. 160/1992 Sb.)*

Zdravotní způsobilost

- povinnost podrobit se lékařským prohlídkám
 - ◆ v termínech stanovených vyhláškou č. 470/2004
 - ◆ v odůvodněných případech na vyžádání zaměstnavatele nebo správního úřadu
- novela zákona č. 95/2004 Sb (1. 4. 2005)†
 - ◆ odůvodněné případy
 - ◆ vyhláška o zdravotní způsobilosti stále platná
- vyhláška č. 413/2006 Sb. (23. 8. 2006)†
 - ◆ zrušena vyhláška o zdravotní způsobilosti

Zdravotní způsobilost

- před zahájením výkonu povolání nebo pokračováním při přerušení
 - ◆ delším než 3 roky
- důvodné podezření na změnu zdravotního stavu zdravotnického pracovníka
 - ◆ na vyžádání správního úřadu u NZZ nebo zaměstnavatele

Zdravotní způsobilost

- Prokazuje se lékařským posudkem vydaným praktickým lékařem
- Seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání, obsah lékařských prohlídek a náležitosti lékařského posudku stanoví prováděcí právní předpis

Odborná způsobilost

- získává se prezenčním VŠ studiem
- opravňuje k výkonu povolání pouze pod odborným dohledem lékaře se specializovanou způsobilostí
 - ◆ *činnost preventivní, diagnostická, léčebná, rehabilitační, dispenzární*
- lékaři s I. atestací dle vyhl. č. 77/1981 Sb.
 - ◆ *mimo obor všeobecného lékařství a pediatrie*
 - ◆ *mimo výjimek podle přechodných ustanovení*

Odborná způsobilost- bez odborného dohledu

- Bez odborného dohledu může lékař s odbornou způsobilostí na základě certifikátu o absolvování základního kmene příslušného specializačního oboru, který vydalo ministertvo, popřípadě pověřená organizace, vykonávat činnosti stanovené prováděcím právním předpisem
- Výkon těchto činností není považován za samostatný výkon povolání lékaře!

Specializovaná způsobilost

- Podmínka pro samostatný výkon povolání lékaře
- Podmínka pro výkon povolání lékaře ve vedoucí funkci, osoby samostatně výdělečně činné, odborného zástupce – dokládá se diplomem, osvědčením nebo rozhodnutím MZ

Specializační vzdělávání - struktura

- *Certifikát* - oprávnění k výkonu určitých samostatných činností (absolventi základního kmene)
- Specializovaná způsobilost – zakončena atestační zkouškou
- *Certifikované kurzy* (obdoba nástavbových specializací)
- Celoživotní vzdělávání

Specializovaná způsobilost

- zrušení systému I. a II. atestace
- systém tzv. euroatestace
- obory specializačního vzdělávání
vzdělávání
 - ◆ 83 (82) oborů
 - ◆ vzdělávací programy

Vyhláška č. 233/2008 Sb.

- Vyhláška o oborech specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů – účinnost 1.7.2008
- Příloha č. 1 upravuje
 - ◆ obory specializačního vzdělávání, označení odbornosti, minimální délku specializačního vzdělávání
- Příloha č. 2
 - ◆ převedení specializací na nové obory

Návrh vyhlášky

- Obory specializačního vzdělávání
 - ◆ základní obory – základní kmeny (9)
 - *lékaři* 40
 - *zubní lékaři* 2
 - *farmaceuti* 7
 - ◆ *nástavbové obory*
 - *lékaři* 43
 - *farmaceuti* 4
- Převedení specializací na nové základní a *nástavbové obory*

Návrh vyhlášky – základní kmeny

■ 24 měsíců

- ◆ *anesteziologický*
- ◆ *gynekologicko-porodnický*
- ◆ *hygienický*
- ◆ *chirurgický*
- ◆ *interní*
- ◆ *patologický*
- ◆ *psychiatrický*
- ◆ *radiologický*

■ 36 měsíců

- ◆ *pediatrický*

Specializovaná způsobilost

- forma specializačního vzdělávání
 - ◆ *celodenní, externí – rozvolněná příprava*
- souběh s doktorským studijním programem
- zvyšování - *prohlubování* kvalifikace

Specializovaná způsobilost

- Do doby výkonu povolání se započítává
 - ◆ pracovní neschopnost
 - ◆ mateřská dovolená
 - ◆ rodičovská dovolená otce

Doktorský studijní program

- Zápočet doby výkonu zdravotnického povolání v průběhu studia pokud odpovídá obsahem a rozsahem příslušnému vzdělávacímu programu nebo jeho části a je doložena potvrzením statutárního orgánu akreditovanéh zdravotnického zařízení
- O započtení rozhodne na žádost lékaře MZČR

Atestační zkouška

- oprávnění k výkonu samostatného povolání lékaře
- oborová komise MZ (3)
- přihlášky - jarní, podzimní termín
 - ◆ správnost údajů potvrzuje školitel a statut. zástupce akreditovaného zařízení
- předpoklady pro vykonání zkoušky
 - ◆ splnění všech požadavků stanovených vzdělávacím programem

Atestační zkouška

■ obsah a průběh

- ◆ obsah stanoven vzdělávacím programem
- ◆ teoretická (praktická) část

■ odložení, opakování

- ◆ písemná omluva, odstoupení před zahájením
- ◆ odstoupení v průběhu, neúčast bez omluvy = neprospěl

Přerušení výkonu povolání

- Získaná odborná i specializovaná způsobilost zůstává přerušením nedotčena
- Při přerušení delším než 5 let (v průběhu předcházejících 6let) povinné doškolení
 - ◆ v rozsahu 60 pracovních dní
 - ◆ pod vedením lékaře se specializovanou způsobilostí
 - ◆ záznam o průběhu

Akreditace zdravotnických zařízení

- do 2. dubna 2006
 - ◆ všechna zařízení akreditovaná (IPVZ)
- po 2. dubnu 2006
 - ◆ akreditovaná zařízení IPVZ, FN, ...
 - ◆ *znění vzdělávacího programu publikovaného ve Věstníku MZ odporuje směrnici EU*
 - ◆ neakreditovaná zařízení
 - ◆ *vzdělání nesplňuje podmínky EU*

Akreditace zdravotnických zařízení

- Celý vzdělávací program
- Nově - část vzdělávacího programu (pracoviště I., II., popř. III. typu a teoretické části)
- V rámci smluvního zařízení (smlouva může být nově i s neakreditovaným zařízením)

Akreditace zdravotnických zařízení

- Obor specializačního vzdělávání
- Doplnující odbornou praxi
- Cerifikovaný kurz

Akreditované zařízení

- Zdravotnické zařízení
- Právnícká osoba
- Fyzická osoba

Akreditace zdravotnických zařízení

- Požadavky na akreditovaná pracoviště stanovena ve vzdělávacích programech
- Při změně právní formy – převedení akreditace na nástupnickou organizaci po dobu 2 let
- Rozhodnutí o akreditaci určí část vzdělávacího programu i počet míst školení
- Při neplnění povinností – sankce (pokuta, odebrání akreditace)

Akreditace - záměr

- Snaha o přesunutí realizací vzdělávání do akreditovaných zařízení na regionální úrovni – decentralizace
- Regulace specializačního vzdělávání – odpovědnost státu (MZČR)

Akreditace - regulace

- Odpovědnost státu - MZČR
 - ◆ stanovení oborů
 - ◆ udělování akreditace
 - ◆ kontrola vstupu, průběhu (kontrola akreditovaných pracovišť), výstupu (atestační zkouška)
 - ◆ rozhodování v pochybnostech
- Delegovaná pravomoc – univerzity, jiné právnické osoby (přímo řízené organizace)

Certifikovaný kurz

- Zvláštní odborná způsobilost
 - ◆ nenahrazuje získání odborné nebo specializované způsobilosti
- Obory certifikovaných kurzů a minimální délku stanoví MZČR vyhláškou
- Probíhá v akreditovaném zařízení podle vzdělávacího programu (minimálně 1 rok)
 - ◆ zveřejněny ve Věstníku MZČR

Certifikovaný kurz - průběh

- Žádost o zařazení podává žadatel akreditovanému zařízení
- Průběh kurzu zajišťuje akreditované zařízení
 - ◆ akreditované zařízení započte praxi
- Zakončení zkouškou před komisí MZČR
 - ◆ náležitosti zkoušky prováděcí předpis
- MZČR vydá certifikát o zvláštní odborné způsobilosti

Financování vzdělávání

- princip „peníze za školencem“
- rezidenční místa podporována státem
- MZČR – určuje počet, výši dotace
- zdravotnická zařízení – dotační řízení

Povinnosti ministerstva

- Stanovit a zveřejnit maximální počet rezidenčních míst v jednotlivých oborech a výši dotace na rezidenční místo
- Uveřejnit každoročně metodiku dotačního řízení
- Vydat vyhlášku upravující podmínky výběrového řízení na rezidenta

Dotační řízení

- Žádost podává akreditované zařízení (i v případě jejich akreditace pouze na část)
- Hodnocení Akreditační komisí (poradní orgán MZČR), zejména podle regionálních hledisek
- Ministerstvo zveřejní kompletní seznam rezidenčních míst

Vyhlášení a výběr rezidenčního místa a rezidenta

31.12.2008

17.4.2009

15.7.2009

31.12.2009

16.3.2009

30.6.2009

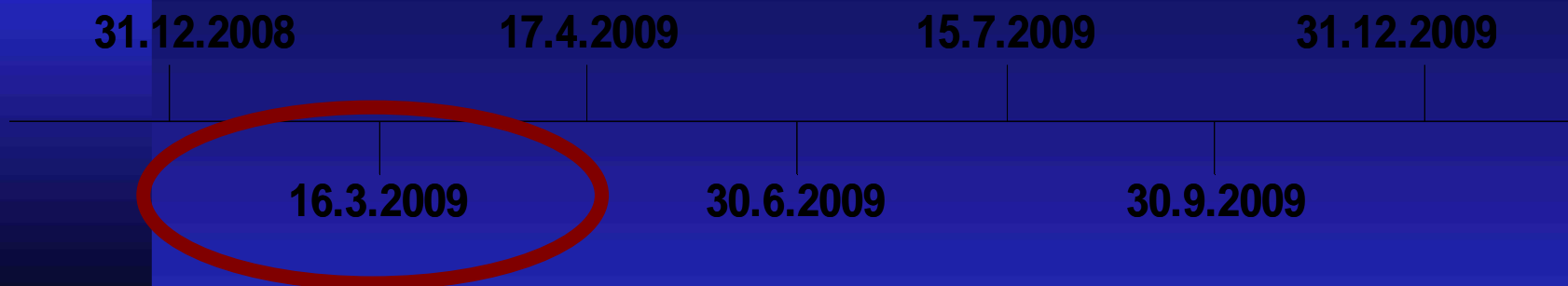
30.9.2009

Vyhlášení celkového počtu rezidenčních míst pro rok 2009 a celkové výše dotace.

Uveřejnění metodiky a vzoru smlouvy (stabilizační dohoda).

Ministerstvo vydá vyhlášku upravující postup při vyhlášení výběrového řízení na rezidenční místo (průběh, základní kritéria výběru rezidenta).

Vyhlášení a výběr rezidenčního místa a rezidenta

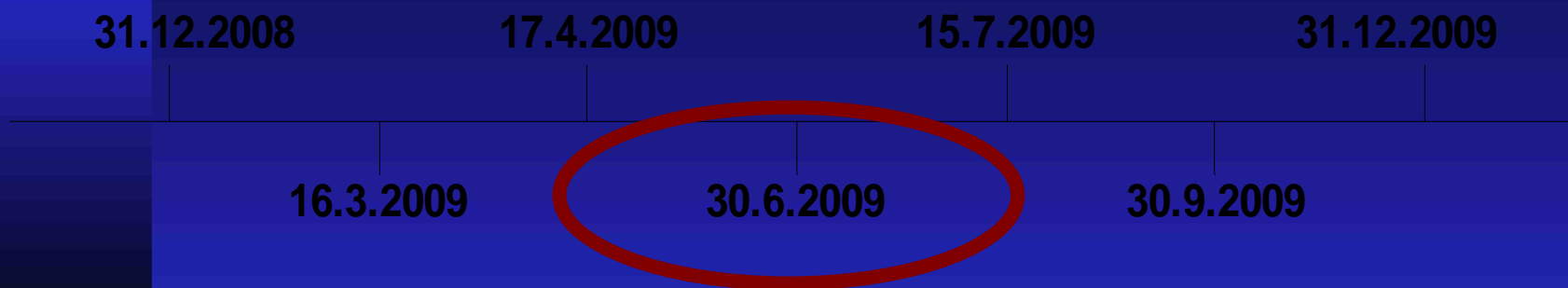
Deadline pro podání žádostí !!!

Vyhlášení a výběr rezidenčního místa a rezidenta

Zveřejnění seznamu vyloučených žádostí – na internetových stránkách ministerstva – www.mzcr.cz

Vyhlášení a výběr rezidenčního místa a rezidenta

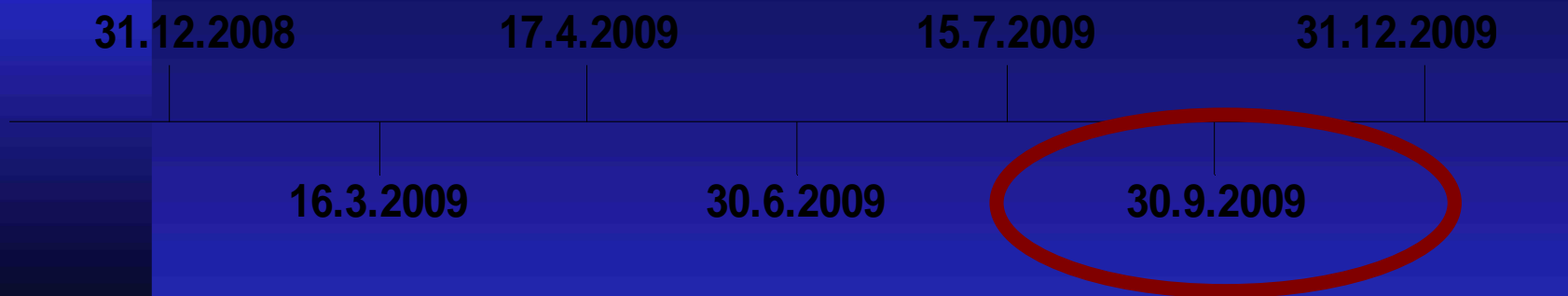
**Vyhotovení rozhodnutí o poskytnutí dotace a následné
vyvěšení seznamu úspěšných žadatelů na stránkách
ministerstva**

Vyhlášení a výběr rezidenčního místa a rezidenta

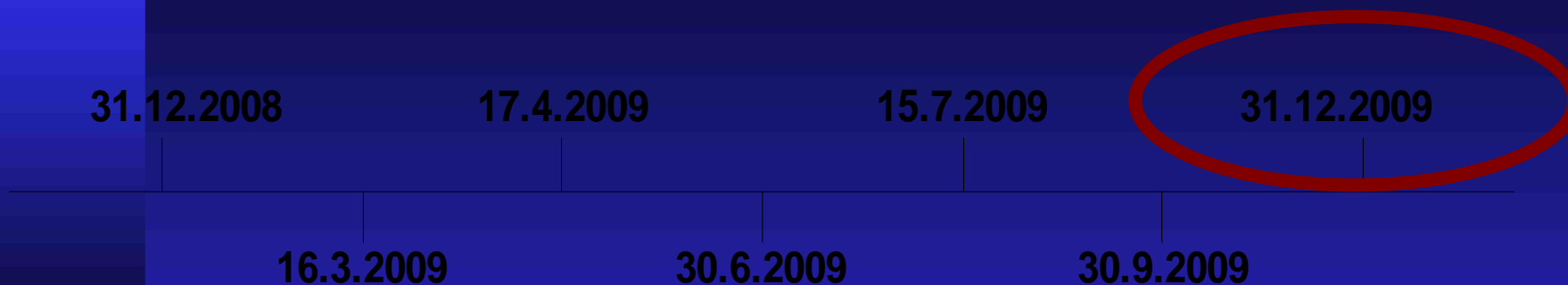
Vyhlášení výběrového řízení na rezidenta. Provádí akreditované zařízení, kterému byla poskytnuta dotace na rezidenční místo.

Vyhlášení a výběr rezidenčního místa a rezidenta

Výběr rezidenta na základě výběrového řízení.

Vyhlášení a výběr rezidenčního místa a rezidenta

Výběr rezidenta na základě druhého kola výběrového řízení.

Výběr rezidenta

- Vybraný uchazeč se stává rezidentem okamžikem uzavření smlouvy - stabilizační dohody - s MZČR
- Rezident
 - ◆ absolvent
 - ◆ lékař ve specializačním vzdělávání
 - ◆ lékař se specializací

Povinnosti rezidenta

- Splnit všechny požadavky vzdělávacího programu
- Složit atestační zkoušku nejdéle do 3 let od ukončení specializačního vzdělávání
- Vykonávat zdravotnické povolání pod dobu nejméně 5 let od ukončení specializačního vzdělávání na území ČR
- Při porušení uhradit adekvátní část veřejné podpory

Odborná praxe

- Pro absolvování odborné praxe v akreditovaném zařízení lze dočasně přidělit zaměstnance k výkonu práce k jiné osobě („stáž“)
- Na základě písemné smlouvy uzavřené mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem
- Za podmínek stanovených v písemné smlouvě uzavřené mezi zaměstnavatelem a jinou osobou

Správní delikty a sankce

- Výslovně uvedeny v §36a zákona
- Kontrolu dodržování povinností vykonává a sankce ukládá MZČR
- Pokuta od 5.000 do 100.000 Kč

Celoživotní vzdělávání

- Stavovský předpis č. 16 ČLK
- Průkaz odbornosti
- Přidělování kreditů???
- Školitel prokazuje

Specializovaná způsobilost a přechodná ustanovení

- lékaři s I. atestací a doplněním praxe
- lékaři s I. atestací, osvědčením ČLK a praxí
- lékaři s I. atestací a nástavbovou atestací
- lékaři se složenou atestací II. stupně
- lékaři se složenou atestací I. stupně v oboru všeobecné lékařství
- lékaři se složenou atestací I. stupně v oboru pediatrie a praxe

Doplnění praxe

- atestace I. stupně v základním oboru
 - ◆ *§44 odst. 1 zákona*
- doplnění chybějící části odborné praxe
 - ◆ *podle programu specializačního vzdělávání pro příslušný obor*
 - ◆ *lhůta 5 let ode dne účinnosti zákona*
- získává se specializovaná způsobilost v obdobných oborech

Bez doplnění praxe

- atestace I. stupně v základním oboru
 - ◆ *§44 odst. 1 zákona*
- osvědčení ČLK
 - ◆ *vydáno do 17. 4. 2004*
- výkon lékařského povolání
 - ◆ *nepřetržitě 5 z posledních 6-ti let*
- získává se specializovaná způsobilost v obdobných oborech

Osvědčení ČLK

- zákon 95/2004 Sb.
 - ◆ *účinnost ke dni 2. 4. 2004*
- zákon 121/2004 Sb. (doprovodná novela)
 - ◆ *účinnost ke dni 18. 4. 2004*
 - ◆ novelizace z. 160/1992 Sb.
 - ◆ *osvědčení ČLK nahrazeno dokladem o vzdělání, bezúhonnosti a zdrav. Způsob.*
- nedochází ke změně z. 220/1991 Sb.
 - ◆ *zakotveno nadále vydávání osvědčení ČLK*

Obdobné obory

- základní obory (I. a II. stupeň)
 - ◆ *specializace I. a II. stupně podle vyhl. 77/1981 Sb.*
- nástavbové obory
 - ◆ *nástavbová specializace po dosažení specializace I. stupně podle vyhl. 77/1981 Sb.*
- obdobné obory
 - ◆ *interní lékařství - základní obor*
 - ◆ *vnitřní lékařství - obdobný obor*

Nástavbová atestace

- postup dle §44 odst. 4 zákona
- atestace I. stupně
- specializace v nástavbovém oboru
 - ◆ *nikoliv osvědčení ČLK*
- získává se specializovaná způsobilost v obdobném oboru
 - ◆ *atestace I. st. v oboru interní lékařství*
 - ◆ *nástavbová atestace z gastroenterologie*
 - ◆ *specializ. způs. v oboru gastroenterologie*

Lékaři se složenou II. atestací

- postup dle §44 odst. 3 zákona
- atestace I. stupně podle vyhl. 77/1981 Sb.
- atestace II. stupně podle vyhl. 77/1981 Sb. v základních oborech
- získává se specializovaná způsobilost v obdobném oboru
 - ◆ *základní obor interní lékařství – obdobný obor vnitřní lékařství*

Přechodné ustanovení - novela

- osvědčení ČLK k výkonu soukromé lékařské praxe akceptováno s datem vystavení pouze *do 17. 4. 2004*
- *2.4.2009* uplyne zákonem stanovená lhůta pro přiznání specializované způsobilosti bez složení atestační zkoušky

Prováděcí právní předpisy k zákonu č. 95/2004 Sb.

vyhláška č. 392/2004 Sb.	minim. požadavky na akredit. zdrav. magist. studijní programy všeob. lék., zubní lék. a farmacie
vyhláška č. 470/2004 Sb. zrušena vyhláškou č. 413/2006 Sb.	o zdrav. způsobilosti k výkonu povolání zdrav. pracovníka a jiného odborného pracovníka Seznam nemocí, stavů, vad
vyhláška č. 395/2004 Sb.	zkušební řád pro atestační zkoušky a pro aprobační zkoušky a závěrečné zkoušky certifikovaného kurzu
vyhláška č. 393/2004 Sb.	zrušena vyhláška č. 77/1981 Sb.

Prováděcí právní předpisy - novela

vyhláška č. 233/2008 Sb. vyhláška č.	o oborech specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů o oborech certifikovaných kurzů
vyhláška č.	o činnostech (po absolvování základního kmene; po získání specializované způsobilosti)
vyhláška č.	minimální požadavky k získání specializované způsobilosti v oboru všeobecné praktické lékařství
vyhláška č.	Postup při vyhlášení výběrového řízení na rezidenční místo....
vyhláška č.	Postup ověření znalosti českého jazyka pohovorem

Děkuji za pozornost.

MUDr. Mgr. Jolana Těšinová
Společnost medicínského práva, 1.LF UK
jolana.tesinova@health.cz

www.medicinskepravo.cz